

PROJEKT „RAZVIJANJE SUSTAVA
UPRAVLJANJA I KONTROLE
INVAZIVNIH STRANIH VRSTA“
KK.06.5.2.02.0001

Invazivne strane vrste (engl. *Invasive Alien Species*, IAS) jedna su od glavnih prijetnji bioraznolikosti i s njom povezanim uslugama ekosustava na globalnoj razini, a mogu imati negativan učinak na zdravlje ljudi i gospodarstvo.

GLAVNA SVRHA I CILJ PROJEKTA

Smanjenje negativnih učinaka koje IAS imaju na bioraznolikost, te ispunjenje strateških ciljeva i zakonodavnih obveza na nacionalnoj i razini EU kroz razvijanje cjelovitog i učinkovitog sustava za upravljanje i kontrolu IAS u RH.

Razvoju sustava upravljanja i kontrole IAS u RH doprinijet će se:

- izradom akata planiranja za upravljanje IAS (akcijski planovi i planovi upravljanja) radi kontrole i ublažavanja njihovog štetnog utjecaja na zavičajne vrste i staništa
- jačanjem kapaciteta djelatnika tijela nadležnih za službene kontrole te provedbu EU i nacionalnog zakonodavstva o IAS
- podizanjem svijesti javnosti o IAS kroz provedbu komunikacijske kampanje u medijima i izradu edukativnih materijala o IAS.

PREDVIĐENI REZULTATI

2 AKCIJSKA PLANA:

- a) Akcijski plan o putevima nenamjernog nosa IAS spontanim širenjem
- b) Akcijski plan o putevima nenamjernog nosa IAS vezanim uz transport

5 PLANOVA UPRAVLJANJA:

- a) signalni rak (*Pacifastacus leniusculus*)
- b) mungos (*Herpestes javanicus auropunctatus*)
- c) kornjača *Trachemys scripta*
- d) žljezdasti nedarak (*Impatiens glandulifera*)
- e) cigansko perje (*Asclepias syriaca*)

2 ALATA ZA JAČANJE KAPACITETA DJELATNIKA U SUSTAVU SLUŽBENIH KONTROLA IAS:

- a) program edukacija i
- b) priručnik o prepoznavanju i postupanju s IAS

OSNOVNI PODACI O PROJEKTU

Izvor financiranja:
Operativni program Konkurentnost
i kohezija (2014.-2020.)

Ukupna vrijednost projekta:
11.008.381,72 HRK

Početak provedbe projekta:
listopad 2017.

Provoditelj:
Ministarstvo gospodarstva i održivog
razvoja, Uprava za zaštitu prirode

Foto: Mathew Townse

Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb

T: +385 (0) 1 4866 102
F: +385 (0) 1 4866 100

www.mingor.gov.hr
www.strukturnifondovi.hr

ias-projekt@mingor.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Ministarstva gospodarstva
i održivog razvoja.

INVAZIVNA KORNJAČA

Trachemys scripta

Foto: William L. Fair

Jeste li čuli za Ninja kornjače?

Zbog ovih zabavnih glavnih junaka mnogi su poželjeli imati kornjaču za kućnog ljubimca pa je najednom ova kornjača postala **najprodavaniji gmaz na svijetu.**

Iako se čini vrlo jednostavno brinuti za male, slatke kornjače koje jednostavno smjestite u plastični bazenčić s palmom i uživete u pogledu na svog malog Ninju, **postoji niz razloga zašto to NIJE dobra ideja!**

ZAŠTO SU KORNJAČE *TRACHEMYS SCRIPTA* INVAZIVNE?

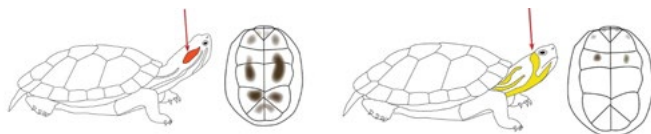
Zbog trgovine kućnim ljubimcima kornjače *Trachemys scripta* danas su prisutne u prirodi svih kontinenata osim Antarktike. Najčešće ih možemo pronaći u jezerima u parkovima, lokvama, kanalima i ribnjacima u blizini naselja kamo ih puštaju neodgovorni vlasnici. U RH su također široko rasprostranjene, a zabilježeno je i njihovo uspješno razmnožavanje.

Veće i agresivnije kornjače *Trachemys scripta* negativno utječu na cijelu vodenu zajednicu:

- oduzimaju bolja sunčališta manjim zavičajnim kornjačama, te se uspješnije natječu za hranu i stanište
- hrane se biljkama, mekušcima, kukcima, rakovima, ribom i vodozemcima, te mogu uzrokovati smanjenje njihove brojnosti
- imaju veći broj potomaka u odnosu na zavičajne kornjače
- mogu prenijeti parazite i patogene, a i prijenosnici su salmonele.

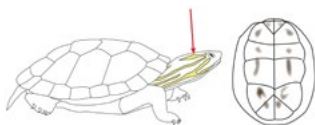
KAKO PREPOZNATI INVAZIVNU KORNJAČU?

Vrsta *Trachemys scripta* obuhvaća dvije podvrste i njihov hibrid, a međusobno se razlikuju po boji i obliku pruga iza uha:

crvenouha kornjača
(*Trachemys scripta elegans*)

žtoutuha kornjača
(*Trachemys scripta scripta*)

Kumberlandska kornjača – hibrid
(*Trachemys scripta troosti*)

ŠTO SE PODUZIMA U VEZI INVAZIVNIH KORNJAČA?

Republika Hrvatska je kao država članica EU obavezna provoditi odredbe **Uredbe (EU) br. 1143/2014 o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta.**

To znači da RH za sve invazivne strane vrste s **Unijina popisa** (invazivne vrste koje izazivaju zabrinutost u EU) mora poduzimati:

- mjere koje uključuju zabranu držanja, uvoza, prodaje, razmnožavanja i uzgoja
- mjere kontrole puteva nenamjernog unosa
- mjere ranog otkrivanja i brzog iskorjenjivanja te
- mjere kontrole vrsta koje su već široko rasprostranjene na teritoriju određene države.

Kornjača *Trachemys scripta* nalazi se na Unijinom popisu te je široko rasprostranjena u RH i ugrožava naše zavičajne vrste. Planom upravljanja definirat će se mjere za upravljanje i kontrolu populacija ove vrste.

ŠTO AKO VEĆ IMAM INVAZIVNU KORNJAČU KAO KUĆNOG LJUBIMCA?

U slučaju da si svog kućnog ljubimca nabavio/la prije kolovoza 2016. kad je kornjača *Trachemys scripta* dospjela na Unijin popis invazivnih stranih vrsta, možeš je zadržati, ALI poduzmi sve potrebne mjere kako bi **spriječio/la njeno razmnožavanje ili bijeg.**

Za sve ostale slučajeve ili ako se ne možeš više brinuti o svojoj invazivnoj kornjači, obrati se Ministarstvu kako bismo te uputili na daljnje korake koje moraš poduzeti.

NAMJERNO PUŠTANJE U PRIRODU INVAZIVNIH STRANIH VRSTA STROGO JE ZABRANJENO!

ŠTO AKO VIDIM INVAZIVNU KORNJAČU?

Ako rado boraviš u prirodi i sumnjaš da si uočio invazivnu kornjaču ili neku drugu (invazivnu) stranu vrstu, možeš to prijaviti putem mobilne aplikacije Ministarstva.

Podaci o rasprostranjenosti invazivnih stranih vrsta važni su za upravljanje njihovim populacijama, odnosno smanjenje njihova negativnog utjecaja.

Dojavom nalaza stranih vrsta doprinijet ćeš njihovom ranom otkrivanju i očuvanju hrvatske prirode!

Mobilnu aplikaciju i više informacija o stranim i invazivnim stranim vrstama potraži na web stranici www.invazivnevrste.hr

Skeniraj QR kod i preuzmi aplikaciju

